

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“) v súlade s Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky na roky 2020 až 2024, v ktorom sa vláda Slovenskej republiky zaviazala zlepšiť prístup k spravodlivosti a taktiež sa zaviazala realizovať analýzu rekodifikácie občianskeho procesného práva a podľa potreby navrhnúť zmeny právnej úpravy.

Cieľom návrhu zákona je zmena spôsobu deklarovania vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu tak, aby bola zabezpečená ochrana vlastníckeho práva za súčasného zachovania princípu právnej istoty. Toto oprávnenie sa vyníma z právomoci notárov, nakoľko v rámci vydávania osvedčení o vyhlásení vydržania notármi boli evidované určité problémy pri aplikácii súčasnej právnej úpravy, a v niektorých prípadoch došlo aj k zneužitiu tohto právneho inštitútu na úkor ústavnej ochrany vlastníckeho práva. Aj vzhľadom na uvedené, ako aj vzhľadom na samotný charakter právneho inštitútu vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, ktorý je špecifický nadobudnutím vecného práva ex lege bez konštitutívneho rozhodnutia príslušného orgánu verejnej moci, sa navrhuje prenesenie tejto právomoci na súd, ktorý v rámci zákonom ustanoveného procesu potvrdí nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním, alebo návrh na vydanie takéhoto rozhodnutia zamietne, ak zistí, že neboli splnené hmotnoprávne podmienky vydržania navrhovateľom. Na účely právnej istoty sa v rámci konania o potvrdení vydržania zabezpečuje zverejnenie informácie o tomto procese (publicita). Návrh zákona súčasne obsahuje, okrem nevyhnutných zmien spojených s prenesením právomoci deklarovania vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, aj právnu úpravu smerujúcu k odstráneniu niektorých problematických otázok súvisiacich s notárskou činnosťou. V súvislosti so zavedením nového konania o potvrdení vydržania sa navrhuje zavedenie nového súdneho poplatku za podanie návrhu na začatie konania o potvrdení vydržania.

Účinnosť predkladaného návrhu zákona sa navrhuje od 1. marca 2021 tak, aby bola zachovaná dostatočná dĺžka legisvakancie návrhu zákona.

Návrh zákona predpokladá pozitívny vplyv na rozpočet verejnej správy, negatívny vplyv na podnikateľské prostredie a pozitívne sociálne vplyvy. Návrh zákona nezakladá vplyvy na životné prostredie, informatizáciu spoločnosti, na služby verejnej správy pre občana a na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná a zákonmi a súčasne je v súlade s právom Európskej únie.